

Prestanak obavljanja (likvidacija) obrtničke djelatnosti

Valentina Bocak, mag. oec.

Obrtnici i dr. osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost mogu privremeno ili trajno obustaviti obavljanje djelatnosti. Trajna obustava obavljanja djelatnosti može nastati odjavom ili po sili zakona. U članku donosimo više primjera evidentiranja u poslovnim knjigama koja se provode kod trajne obustave obavljanja djelatnosti.

1. Uvod

Obrtnici (i dr. osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost iz čl. 29. Zakona o porezu na dohodak, Nar. Nov., br. 115/16 i 106/18,, nadalje: ZakDOH) koji podliježu oporezivanju porezom na dohodak ili porezom na dobit, mogu privremeno ili trajno prestati sa obavljanjem djelatnosti.

Privremena obustava koristi se primjerice, u slučaju bolovanja, korištenja roditeljskog dopusta i sl., dok trajna obustava može nastati voljom samog obrtnika ili po sili zakona.

2. Trajni prestanak obavljanja obrtničke djelatnosti

Obrt može trajno prestati sa obavljanjem djelatnosti odjavom ili po sili zakona (čl. 45. Zakona o obrtu, Nar. Nov., br. 143/13, nadalje: ZakObrt).

Prestanak obrta utvrđuje rješenjem mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba, koji po izvršnosti rješenja bríše obrt iz Obrtnog registra.

2.1. Prestanak obrta odjavom

Obrtnik može sam odjaviti obavljanje obrtničke djelatnosti radi primjerice smanjenja obujma posla, dugotrajne bolesti, roditeljskog dopusta, odlaska u mirovinu i sl.

Obrt se odjavljuje pismenim putem predajom odjave i **obrasca RL**, koji se nabavlja i predaje u nadležnom županijskom uredu za gospodarstvo, odnosno uredu Grada Zagreba u kojem je i izdana obrtnica.

Prestanak obrta putem odjave utvrđuje se danom koji je naveden u odjavi. Obrt se ne može odjaviti unatrag (čl. 46. st. 2. ZakObrt), **osim** ako je obrtnik ostvario pravo na invalidsku mirovinu pa se prestanak obrta odjavom utvrđuje danom pravomoćnosti rješenja o ostvarivanju prava na invalidsku mirovinu (čl. 48. st.2. ZakObrt).

Kod podnošenja zahtjeva za odjavu obrta obrtnik treba priložiti i obrtnicu.

2.1.1. Prestanak dr. samostalnih djelatnosti odjavom

Prestanak dr. samostalnih djelatnosti (liječnika, stomatologa (dr. dentalne medicine), veterinarara (dr. veterinarske medicine), odvjetnika, javnih billježnika, revizora, poreznih savjetnika i td. iz čl. 29. st.2. ZakDOH) obavlja se u nadležnim tijelima koja su izdala odobrenje za rad (primjerice, stomatolog (dr. dentalne medicine) odjavljuje obavljanje djelatnosti u Hrvatskoj dentalnoj komori, dok će odvejtnik isto odjaviti u Hrvatskoj odvjetničkoj komori i td.).

2.1.2. Prestanak obrta po sili zakona

Obrt prestaje po sili zakona u slijedećim slučajevima (čl. 47. ZakObrt):

- 1) smrću obrtnika ako se **ne nastavi** vođenje obrta (ukoliko bračni drug, djeca i nasljednici nakon smrti obrtnika ne žele nastaviti obavljati obrt kao privremeni poslovođe),
  - 2) ako nasljednici obrtnika **propuste prijaviti** nastavak vođenja obrta mjesno nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno uredu Grada Zagreba u roku od 60 dana od dana smrti obrtnika (čl. 39. st. 3. ZakObrt) i izgube pravo prijenosa obrta,
  - 3) ako je obrník pravomoćnom sudskom presudom **osuđen na kaznu zatvora** za kazneno djelo povezano s obavljanjem obrta
  - 4) ako obrtnik **ne započne obavljati obrt** u roku od godine dana od dana izdavanja obrtnice,
  - 5) ako je obrtniku **izrečena zaštitna mjera ili mjera sigurnosti zabrane obavljanja obrta** za vrijeme duže od tri mjeseca
  - 6) ako obrtnik **ne započne s obavljanjem** obrta u roku od 30 dana nakon isteka roka privremene obustave obavljanja obrta.
- Obrt može prestati i ako:

- 1) Sud časti Hrvatske obrtničke komore donese odluku o prestanku obavljanja obrta za vrijeme duže od tri mjeseca,
- 2) nadležno ministarstvo, odnosno drugo tijelo čija nadležnost je propisana posebnim propisom oduzme ili ne produži obrtniku povlasticu, odnosno dozvolu,
- 3) nadležno tijelo utvrdi da je obrtniku izdana obrtnica na temelju nevjerodostojnih isprava,
- 4) obrtnik ne ishodi dozvolu za boravak i rad sukladno posebnom propisu, te
- 5) ovršnošću rješenja nadležnog suda o zaključenju stečajnog postupka.

Prestanak obrta po sili zakona rješenjem utvrđuje mjesno nadležni ured državne uprave u županiji, odnosno nadležni ured Grada Zagreba koji po izvršnosti rješenja briše obrt iz Obrtnog registra (čl. 47. st. 3. ZakObrt).

2.2. Evidentiranje prestanka obavljanja (likvidacije) obrta u poslovnim knjigama obrtnika

Prestankom obavljanja (likvidacijom) obrta trajno prestaje obavljanje djelatnosti, obrtnici prestaju biti poduzetnici, te se u poslovnim knjigama vrše zaključna knjiženja.

2.2.1. Utvrđivanje dohotka u slučaju prestanka poslovanja obrta (likvidacije)

Sa danom trajnog prestanka obavljanja obrtničke djelatnosti zaključuju se poslovne knjige i utvrđuje dohodak (ili gubitak) koji je ostvaren do trenutka prestanka obavljanja obrtničke djelatnosti.

Prijava poreza na dohodak, temeljem tako utvrđenog dohotka ili gubitka, predaje se nadležnoj ispostavi Porezne uprave do kraja veća slijedeće godine za prethodnu (tj. prijavu poreza na dohodak za 2019. godinu treba predati do 28.02.2020. godine).

Kod prestanka obavljanja djelatnosti obrtnik je, prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak, Nar. Nov., br. 10/17 do 1/19, nadalje: PravDOH u svojim poslovnim knjigama obavezan iskazati slijedeće podatke (čl. 41. st.3. PravDOH):

- u poslovnim primicima:
  - 1) usporedivu tržišnu vrijednost dugotrajne imovine,
  - 2) usporedivu tržišnu vrijednost zaliha robe, proizvoda, reprodukcijskog materijala i drugog i/ili,
  - 3) nenaplaćene tražbine od kupaca
- u poslovnim izdacima:
  - 1) knjigovodstvenu vrijednost dugotrajne imovine prema popisu te imovine u trenutku likvidacije,
  - 2) neplaćene obveze dobavljačima i druge neplaćene obveze u svezi s djelatnošću,
  - 3) druge izdatke u svezi s likvidacijom.

Kod likvidacije obrta praktično se radi o **izuzimanju** dobara iz obrta za osobne potrebe obrtnika (primjerice, tržišna vrijednost zgrade, koja je bila upisana u popisu dugotrajne imovine se kod likvidacije obrta evidentira kao primitak u knjizi primitaka i izdataka, kao što bi se evidentirala i da je zgrada prodana nekoj drugoj osobi – u ovom slučaju obrtnik je izuzima iz obrta za sebe tj. zgrada prelazi u njegovo osobno / privatno vlasništvo kao građanina).

Usporediva tržišna vrijednost izuzimanja (čl. 38. st. 1. PravDOH) je cijena koja bi se u trenutku izuzimanja mogla postići na tržištu, za što je prije svega mjerodavna prodajna cijena. Ako se prodajna cijena ne može ili se ne može pouzdano utvrditi, usporedivu tržišnu vrijednost treba **procijeniti** na slijedeći način:

- prema ranije procijenjenim vrijednostima ili li prodajne cijene za izuzeta ili uložena dobra. Ako su cijene istih ili sličnih dobara porasle ili pale, te činjenice treba uzeti u obzir prilikom nove procjene. Ako se korisnost nekog dobra smanji, to treba uzeti u obzir prilikom otpisa,
- kod dobara koja nisu nova, već rabljena, za koja se tržišna cijena ne može ili ne može pouzdano utvrditi, a njima se ne trguje ili se trguje rijetko, u procjeni se vrijednosti polazi od tržišne cijene za nova dobra, pri tome se uzima u obzir potrošenost izuzetog ili uloženog dobra. Ako dobro ima ograničeni vijek trajanja, njegova vrijednost može se umanjiti s obzirom na okolnost da mu istječe ili je već istekao vijek trajanja.

Porezna osnovica izuzetih dobara kod evidentiranja u Knjizi primitaka i izdataka utvrđuje se temeljem usporedive tržišne vrijednosti (cijena koja bi se u trenutku izuzimanja mogla postići na tržištu, za što je kod izuzimanja mjerodavna prodajna cijena (čl.38. st. 1. PravDOH).

Knjigovodstvena vrijednosti dugotrajne imovine prema popisu te imovine u trenutku likvidacije čini ustvari neamortizirani iznos dugotrajne imovine (koja bi se amortizirala u budućim razdobljima), koja se evidentira kao izdatak u poslovnim knjigama (Knjizi primitaka i izdataka).

Sredstva dugotrajne imovine **amortiziraju se** prema stopama koje su propisane Zakonom o porezu na dobit (Nar.Nov, br. 177/04 do 106/18, nadalje: ZakDob).

Izdatke za dugotrajnu imovinu obrtnici ne evidentiraju prema načelu blagajne (kao što evidentiraju ostale poslovne događaje), već se ti izdaci raspoređuju kroz vijek trajanja potrošive odnosno istrošive dugotrajne imovine kao otpis dugotrajne imovine u skladu s odredbama čl. 12. ZakDob (prema čl. 35. st. 1. t. 3. PravDOH).

Trošak amortizacije za prodanu, darovanu ili na drugi način otuđenu ili uništenu dugotrajnu imovinu priznaje se u porezni rashod do kraja mjeseca u kojem je dugotrajna imovina bila u upotrebi (čl. 12. st. 9. ZakDob), te će se kod likvidacije obrta amortizacija izvršiti razmjerno broju mjeseci do trenutka same likvidacije (primjerice, ako je obrtnik izvršio likvidaciju obrta sa 20.04.2019. godine, a u popisu imovine se nalazi osobni automobil za koji je zakonom dopuštena godišnja stopa amortizacije od 25%, amortizacija će za 4 mjeseca iznositi $8,3333\% = 25\% / 12 \text{ mjeseci} = 2,08333 \times 4 \text{ mjeseca} = 8,3333\%$).

2.2.2. Utvrđivanje obveze poreza na dodanu vrijednost u slučaju likvidacije obrta

Obrtnik koji prestaje s poslovanjem **obavezan je** u u prijavi PDV –a koju podnosi za posljednje razdoblje oporezivanja u kojem je poslovao (do 20. u mjesecu za prethodni mjesec, prema čl. 85. st. 6. Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Nar. Nov., br. 73/13 do 106/18, nadalje: ZakPDV), odnosno napraviti sva usklađenja i ispravke do dana prestanka poslovanja (čl. 85. st. 7. ZakPDV, te čl. 173. st. 7. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Nar. Nov., br. 79/13 do 1/19, nadalje: PravPDV).

Kada obrtnik prestaje obavljati djelatnost obrta, do 20. u slijedećem mjesecu mora u obrascu PDV – a iskazati obvezu poreza na dodanu vrijednost (nadalje: PDV) na sve isporuke do dana odjave (bile one plaćene ili neplaćene, dakle ne primjenjuje se „načelo blagajne“ iz čl. 12. st. 4. ZakDOH, odnosno čl. 8. st. 3. PravDOH), uključujući u te isporuke i sva dobra koja mu preostanu i koja se smatraju izuzimanjem za vlastite potrebe, a za koje je koristio pretporez. Za imovinu koja je kao osobna imovina unijeta zapisnikom u Popis dugotrajne imovine (te se nije koristio pretporez), neće se obračunavati PDV.

Na isti će način iskazati pravo na pretporez za sva primljena dobra i usluge po osnovi obavljanja poduzetničke djelatnosti do dana odjave, tj. iskazati će se pretporez za sve primljene račune (bili isti plaćeni ili ne).

Dakle, kod izrade posljednjeg PDV obrasca u postupku trajne obustave obrta (likvidacije) ne provodi se obračun poreza na dodanu vrijednost prema naplaćenim naknadama (iz čl. 193.d PravPDV, te čl. 125.k. ZakPDV), već će obrtnik tijekom postupka likvidacije obrta, na sve račune koje je **izdao** kupcima temeljem obavljenih isporuka (a koji nisu naplaćeni do dana likvidacije obrta) **obračunati** porez na dodanu vrijednost, kao što će **priznati** pretporez temeljem svih primljenih računa koje (do dana likvidacije) nije platio dobavljačima.

2.2.3. Prodaja imovine obrta tijekom likvidacije obrta

Prodaja opreme, sirovina i materijala koji se prodaju tijekom postupka likvidacije čini **redovnu isporuku** dobara koja podliježe oporezivanju.

Obrtnik je dužan obračunati PDV kod prodaje:

- imovine koja je nabavljena za vrijeme primjene poreza na promet proizvoda i usluga (neovisno o tome da li je ista nabavljena uz redovnu stopu poreza na promet, povlaštenu stopu poreza na promet ili bez poreza na promet). Prema mišljenju Ministarstva financija – Porezne uprave od 15. ožujka 2000. godine, Klasa: 410-19/99-01/117, Ur.broj: 513-07-21-01/00-2: „... Ako su neka dobra bila nabavljena po povlaštenoj poreznoj stopi od 5% ili 2,5% poreza na promet proizvoda, a sada mijenjaju namjenu i služe za privatne potrebe fizičke osobe, to izuzimanje smatra se vlastitom potrošnjom i treba biti oporezivo PDV-om budući da su u trenutku nabave dobra bila oporeziva po povlaštenoj stopi kao poduzetnička dobra, a ne kao dobra za privatnu krajnju potrošnju“,
- imovine koja je nabavljena uz korištenje odbitka pretporeza. Prema gore navedenom mišljenju Ministarstva financija Porezne uprave: „... Sva dobra koja su nabavljena od dana početka primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost i za koja je korišten odbitak pretporeza, a nakon prestanka poduzetničke djelatnosti ostaju za privatno korištenje fizičke osobe, kao vlastita potrošnja u smislu odredbi čl. 2., st. 1., t. 2. Zakona i čl. 23. Pravilnika, oporezuju se porezom na dodanu vrijednost“.
- imovine koja je nabavljena bez prava na odbitak pretporeza (primjerice, ako obrtnik prodaje stroj koji se nalazi u popisu dugotrajne imovine, a koji je kupio od građanina koji nije u sustavu poreza na dodanu vrijednost te nije mogao koristiti pravo na pretporez, obvezan je na prodajnu cijenu obračunati porez na dodanu vrijednost.

2.2.3.1. Imovina koja nakon likvidacije ostaje vlasniku obrta

Obrtnik je dužan obračunati PDV na sva dobra (imovinu) koja mu ostaju (odnosno koja nije prodao) nakon likvidacije obrta, budući se to smatra izuzimanjem imovine iz obrta te treba obračunati PDV, ovisno o tome pod kojim je uvjetima nabavljena određena imovina (kao osobna imovina unijeta u obrt temeljem zapisnika, kao dobra i imovina nabavljeni prije početka primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost (na koje nije plaćen porez na promet proizvoda i usluga ili su nabavljeni po povlaštenoj stopi poreza na promet proizvoda i usluga (2,5% ili 5%), te kao imovina nabavljena od dana primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost (tj. od 01.01.1998).

Na imovinu koju je u obrt **unio** kao **osobnu** imovinu (temeljem zapisnika), a na koju je već kod nabave bio plaćen PDV (jer je to dobro ili imovina kupljena za kranju potrošnju), te nije korišteno pravo na pretporez (čl. 7. st. 6. PravPDV) obrtnik **neće obračunavati porez na dodanu vrijednost** (Mišljenje Ministarstva financija – Porezne uprave od 15. ožujka 2000. godine, Klasa: 410-19/99-01/117, Ur.broj: 513-07-21-01/00-2). Kod izuzimanja osobne imovine ne radi se o isporuci dobra, budući su primatelj i isporučitelj ista osoba.

Isto tako, PDV se **neće obračunavati** na dobra za koja kod nabave nije korišteno pravo na pretporez (primjerice, za dobra koja su nabavljena od građanina (putem kupoprodajnog ugovora), kao niti kod nabave plovila namijenjenih za razonodu, zrakoplova, osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz (kod kojih se pretporez ne može koristiti prema čl. 61. st.1. ZakPDV).

Nadalje, treba napomenuti da se kod izuzimanja osobnih automobila i nekretnina (koji su u obrt unijeti kao osobna imovina) iz obrta u privatno vlasništvo obrtnika **ne obračunava** posebni porez (5%) prema odredbama Zakona o posebnom porezu na motorna vozila (Nar. Nov., br. 15/13 do 127/17), odnosno porez na promet nekretnina prema odredbama Zakona o porezu na promet nekretnina (Nar. Nov., br., 115/16 i 106/18) jer se ne radi o isporuci ili stjecanju istih.

Obrtnik će kod **izuzimanja** imovine i dobara iz obrta (kod trajne obustave obavljanja djelatnosti i brisanja iz registra) **obračunati PDV**

- na imovinu ili dobra koja su bila nabavljena u poduzetničke svrhe bez plaćanja poreza na promet proizvoda i usluga (prije početka primjene ZakPDV) budući u trenutku nabave nisu podliježali oporezivanju (kao poduzetnička dobra, a ne kao dobra za privatnu krajnju potrošnju), kao i ona dobra koja su bila nabavljena u poduzetničke svrhe po povlaštenoj poreznoj stopi od 5% ili 2,5% poreza na promet proizvoda i usluga, jer su u trenutku nabave bili oporezivi po povlaštenoj stopi kao poduzetnička dobra, a ne kao dobra za privatnu krajnju potrošnju,
- na imovinu i dobra koja su nabavljena u poduzetničke svrhe uz korištenje prava na pretporez (od početka primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost).

Porezna osnovica izuzetih dobara kod obračuna poreza na dodanu vrijednost utvrđuje se:

- prema tržišnoj cijeni dobara i usluga (čl.11. st.1. PravPDV),
- u visini **vlastitih troškova** utvrđenih prema računovodstvenim propisima (za dobra koja su proizvedena u obrtu, prema čl. 42. st.3. PravPDV).

Kod utvrđivanja cijene nove nabave treba u obzir uzeti vrijeme korištenja imovine koja se izuzima (tj. smanjenje vrijednosti korištene opreme).

3. Primjer evidentiranja likvidacije obrta u poslovnim knjigama

Kod likvidacije obrta (slobodnog zanimanja i druge samostalne djelatnosti ili djelatnosti koja se oporezuje kao obrtnička), porezni obveznik obvezan je u poreznom razdoblju u kojem je izvršena likvidacija u knjizi primitaka i izdataka (KPI) iskazati kao primitke i izdatke sljedeće podatke (čl. 41. st.3. PravDOH):

- 1) u poslovne **primitke**:
  - 1.1) usporedivu tržišnu vrijednost dugotrajne imovine,
  - 1.2) usporedivu tržišnu vrijednost zaliha robe, proizvoda, reprodukcijskog materijala i drugog,
  - 1.3) nenaplaćene tražbine od kupaca;
- 2) u poslovne **izdatke**:
  - 2.1) knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine prema popisu te imovine u trenutku likvidacije,

2.2) neplaćene obveze dobavljačima i druge neplaćene obveze u svezi s djelatnošću,

2.3) druge izdatke u svezi s likvidacijom.

Obrtnici koji su u sustavu PDV-a, moraju obračunati porez na dodanu vrijednost na sve isporuke do dana objave, uključujući u te isporuke i sva dobra koja mu preostanu (i koja se smatraju izuzimanjem u nepoduzetničke svrhe), a za koja je korišteno pravo na odbitak pretporeza ili ih je prije početka primjene Zakona o PDV-u, nabavio za poduzetničku djelatnost (bez poreza na promet ili uz povlaštenu stopu poreza) te izmiriti sve druge porezne obveze po osnovi poduzetničke djelatnosti.

Primjer 1. - Prestanak obavljanja djelatnosti (likvidacija) obrta

Obrtnik Ivo Perić objavio je obrt sa 30.06.2019. godine. Obrtnik nije obveznik PDV-a.

Perić je na dan likvidacije izvršio popis sitnog inventara, opreme i zaliha („inventuru“) što je obavezan učiniti kod prestanka obavljanja djelatnosti (čl. 66. st.15. Općeg poreznog zakona (Nar. Nov., br. 115/16 i 106/18, nadalje: OPZ).

Obrtniku Periću će, nakon likvidacije obrta, u privatnom vlasništvu (izuzeta) ostati slijedeća imovina iz obrta:

1) dugotrajna imovina:

a) koju je Perić unio kao osobnu imovinu (koja je u cijelosti amortizirana, no još se nalazi u popisu dugotrajne imovine):

- radni stol (čija tržišna vrijednost iznosi 2.000,00 kn),

b) koja je nabavljena u poduzetničke svrhe:

- Ormar (tržišne vrijednosti u iznosu od 1.800,00 kn) i
- kompjuter (tržišne vrijednosti u iznosu od 2.500,00 kn),
- klima uređaj (tržišne vrijednosti od 3.000,00 kn).

2) sitni inventar (bušilica za papir, stolice, koš za smeće i dr. prema popisu sitnog inventara) ukupne tržišne vrijednosti u iznosu od 2.000,00 kn

3) zaliha robe

U postupku trajnog prestanka obrta (likvidacije) se kod zaliha trgovačke robe u Knjigu primitaka i izdataka (KPI) unosi iznos prodajne cijene (u primitke u naravi) koja (prema popisu zaliha – inventuri) iznosi 3.780,50 kn.

Iz obrasca tražbina i obveza (TO) vidljivo je da Perić nije podmirio obveze dobavljačima u ukupnom iznosu od 13.833,00 kn, dok nenaplaćena potraživanja od kupaca iznose 6.507,30 kn.

Iz kartica stanja računa poreznog obveznika Porezne uprave, vidljivo je da je Perić tijekom 2019. redovito predavao obrasce JOPPD, te je posljednji predan 05.07.2019., sa kojim mu dugovanje za doprinose za obvezna osiguranja (mirovinsko (I. i II. stup) i zdravstveno osiguranje, zapošljavanje i posebni doprinos zaštite zdravlja na radu) ukupno iznose 6.012,86 kn. Taj će se dug evidentirati u Knjizi primitaka i izdataka kao izdatak u naravi sa zadnjim danom poslovanja obrta (30.06.2019.). Moramo napomenuti, da evidentiranjem neplaćenih obveznih doprinosa u izdatke i postupkom likvidacije obrta, neće „nestati“ navedeno dugovanje. Isto ostaje i nadalje na računu poreznog obveznika (bivšeg obrtnika) kao građanina, koji će isti morati podmiriti u najkraćem mogućem roku (kako bi se izbjegla eventualna buduća ovrha).

Obrtnik Perić će u postupku likvidacije obrta izvršiti slijedeća knjiženja u poslovnim knjigama:

1. OBRAČUN AMORTIZACIJE DUGOTRAJNE IMOVINE SA 30.06.2019. GODINE

POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE za 2016. godinu

R.br.	Naziv stvari / prava	Isprava broj/ nadnevak	Nabavna Vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Vijek trajanja	Stopa otpisa	Svota otpisa	Knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju godine
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Radni stol	Zapisnik o unošenju osobne imovine u obrt 01.01.2013.	4.000,00	0,00	4	25%	0,00	0,00
2.	Ormar	„ABC“ d.o.o. m 114 od 15.12.2018.	10.000,00	7.500,00	4	12,49999%*	1.249,99	6.250,01
3.	Kompjuter	„XYZ“ d.o.o. m 234 od 15.06.2018.	5.455,00	4.091,25	2	24,9999%**	1.363,74	2.727,51
4.	Klima uređaj	„ABC“ d.o.o. m 235 od 15.06.2018.	4.170,00	3.648,75	4	12,49999%*	521,25	3.127,50
	Ukupno		23.625,00	15.240,00	-	-	3.134,98	12.105,02

*Amortizacijska stopa za cijelu godinu iznosi 25%, što mjesečno iznosi 2,083333% odnosno za 6 mjeseci (siječanj - lipanj – mjesec u kojem je izvršena likvidacija obrta) iznosi 12,49999% (2,083333 x 6). Svota otpisa (amortizacije) za ormar iznosi 1.249,99 kn (10.000,00 x 12,49999%).

Svota otpisa (amortizacije) za klima uređaj iznosi 521,25 kn (4.170,00 kn x 12,49999%).

**Amortizacijska stopa za cijelu godinu iznosi 50%, što mjesečno iznosi 4,16666% odnosno za 6 mjeseci (siječanj - lipanj – mjesec u kojem je izvršena likvidacija obrta) iznosi 24,9999% (4,16666 x 6). Svota otpisa (amortizacije) iznosi 2.500,00 kn (40.000,00 x 6,24999%).

Svota amortizacije za razdoblje od 01.01. do 30.06.2019. iznosi **3.134,98 kn** (1.249,99 + 1.363,74 + 521,25), što će Perić putem temeljnice evidentirati u izdatke u naravi u Knjizi primitaka i izdataka.

Ukupna neamortizirana vrijednost dugotrajne imovine (knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju godine (kolona 9 obrasca DI) iznosi **12.105,02 kn** (6.250,01 + 2.727,51 + 3.727,51 + 3.127,50), što će Perić putem temeljnice evidentirati u izdatke u naravi u Knjizi primitaka i izdataka.

2. EVIDENTIRANJE U KNJIZI PRIMITAKA I IZDATAKA

Kod likvidacije obrta prestaje se primjenjivati načelo blagajne (kod kojeg se obveze evidentiraju kada su plaćene, a potraživanja kada su naplaćena), te se sve neplaćeno i nenaplaćeno evidentira posljednjeg dana poslovanja (likvidacije).

Osim primitaka i izdataka u naravi, temeljem obračuna amortizacije do trenutka likvidacije, obrtnik Perić će sa zadnjim danom poslovanja evidentirati u Knjizi primitaka i izdataka slijedeće primitke i izdatke:

- Izuzetu imovinu (radni stol, ormar, kompjuter, klima uređaj), čija ukupna tržišna vrijednost iznosi 9.300,00 (2.000,00 + 1.800,00 + 2.500,00 + 3.000,00), proknjižiti će u **primitke** u naravi (putem temeljnice),
- Izuzet sitni inventar čija ukupna tržišna vrijednost (prema inventuri na dan likvidacije, a koja odgovara stanju inventure sa 31.12.2018.) iznosi kn 2.000,00 kn, u **primitke** u naravi,
- Izuzeta zaliha robe čija prodajna vrijednost (prema popisu robe (inventuri) na dan likvidacije) iznosi 3.780,50 kn u **primitke** u naravi,
- Nepodmirene obveze dobavljačima u ukupnom iznosu od 13.833,00 kn u **izdatke** u naravi (putem temeljnice),
- Nepodmirena potraživanja od dobavljača u ukupnom iznosu od 6.507,30 kn u **primitke** u naravi (temeljnicom),
- Dugovanje za obvezna osiguranja obrtnika u ukupnom iznosu od 6.012,87 kn, u **izdatke** u naravi (putem temeljnice).

OBRAZAC KPI

KNJIGA PRIMITAKA I IZDATAKA

II. PODACI O PRIMICIMA I IZDACIMA														
R. br.	Nadnevak primitka/izdatka	Broj temeljnice	Opis isprava	Primici			PDV u primicima	Ukupni primici	Izdaci			PDV u izdacima	Izdaci iz čl. 33. st. 1. t.1. i 5.	Ukupno dopušteni izdaci
				U gotovini	Na žiro-račun	U naravi			U gotovini	Putem žiro-računa	U naravi			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	...													
222.	30.06.2019.	T-101	Obračun amortizacije kod likvidacije obrta								3.134,98			3.134,98
223.	30.06.2019.	T-102	Neamortizirana vrijednost dugotrajne imovine kod likvidacije obrta								12.105,02			12.105,02
224.	30.06.2019.	T-103	Izuzeta imovina kod likvidacije obrta			9.300,00		9.300,00						
225.	30.06.2019.	T-104	Izuzet sitni inventar kod likvidacije obrta			2.000,00		2.000,00						
226.	30.06.2019.	T-105	Izuzeta zaliha robe kod likvidacije			3.780,50		3.780,50						
227.	30.06.2019.	T-106	Nepodmirene obveze dobavljačima								13.833,00			13.833,00
228.	30.06.2019.	T-107	Nepodmirena potraživanja od dobavljača			6.507,30		6.507,30						
229.	30.06.2019.	T-108	Dugovanje za obvezne doprinose obrtnika za 4., 5. i 6. mj. 2019								6.012,87			6.012,87

Napominjemo da obveze (ili potraživanja) u temeljnicama trebaju biti navedene i pojedinačno. Primjerice, temeljnica za obvezne doprinose (u ovom primjeru, temeljnica broj T-108) sadržavati će slijedeće podatke o dugovanju:

– Doprinosi za MIO I stup obrtnika za 04/19	823,68 kn
– Doprinosi za MIO II stup obrtnika za 04/019	274,56 kn
– Doprinosi za zdrav.osiguranje obrtnika za 04/19	906,05 kn
Ukupno doprinosi za 04/19	2.004,29 kn
.....	
..... za 05/19	2.004,29 kn
.....	
..... za 06/19	2.004,29 kn
Sveukupno doprinosi za 4., 5. i 6. mj 2016.	6.012,87 kn

Na navedeni način treba ispuniti sve temeljnice pomoću kojih se evidentiraju primici i izdaci u Knjizi primitaka i izdataka.

Primjer 2. - Prestanak obavljanja djelatnosti (likvidacija) obrta obveznika PDV-a

Obrtnik Marko Ivić objavio je obrt sa 31.03.2019. godine.

Obrtnik Ivić je na dan likvidacije izvršio popis sitnog inventara, opreme i zaliha („inventuru“) što je obvezan učiniti kod prestanka obavljanja djelatnosti (čl. 66. st.15. OPZ –a).

Istog je dana izvršio **prodaju**:

- zalihe robe u ukupnom iznosu od 25.000,00 kn (20.000,00 kn + 5.000,00 kn PDV – a, prema izvršenom popisu) poduzeću „ABC“ d.o.o. (za što je 31.03.2019. godine izdao račun broj 105/2019),
- tiskarskog stroja (koji je evidentiran u Popisu dugotrajne imovine, za koji nije korišten odbitak pretporeza (jer je kupljen temeljem kupoprodajnog ugovora od građanina) za iznos od 35.000,00 kn (28.000,00 kn + 7.000,00 kn PDV -a) poduzeću „ABC“ d.o.o. Iako je stroj kupljen bez prava na korištenje pretporeza, kod prodaje se obračunava PDV, budući se radi o prometu (isporuci dobara uz naknadu) koji je oporeziv prema čl. 4. st.1. t.1. ZakPDV.

Prodajna vrijednost dobara jednaka je njihovoj tržišnoj vrijednosti. Prodana dobra nisu naplaćena do likvidacije obrta.

Obrtniku Iviću će, nakon likvidacije obrta, privatnom vlasništvu (izuzeta) ostati slijedeća imovina i dobra iz obrta:

1) dugotrajna imovina:

- a) koju je Ivić unio kao osobnu imovinu (koja je u cijelosti amortizirana, no još se nalazi u popisu dugotrajne imovine, za koju nije korišteno pravo na pretporez, niti povlaštena stopa ili neobračunavanje poreza na promet proizvoda i usluga):
  - radni stol (čija tržišna vrijednost iznosi 1.500,00 kn),
  - ormar (tržišne vrijednosti u iznosu od 2.200,00 kn),
- b) koja je nabavljena u poduzetničke svrhe (i korišteno pravo na odbitak pretporeza):
  - kompjuter (tržišne vrijednosti u iznosu od 3.800,00 kn) i
  - fotokopirni uređaj (tržišne vrijednosti u iznosu od 2.500,00 kn),
- c) automobil Punto (tržišne vrijednosti (koja bi se u trenutku izuzimanja mogla dobiti za automobil, da se isti prodaje, op.a.) u iznosu od 25.000,00 kn), za koji nije korišteno pravo na pretporez (čl. 61. st.1. ZakPDV), te

- 2) preostala zaliha robe čija nabavna vrijednost iznosi 2.755,00 kn (bez PDV -a i bez marže), a prodajna cijena (bez PDV -a) 3.300,00 kn (prema izvršenom popisu, s provedenim razduženjem u Knjizi popisa (kod maloprodaje), u kojoj treba izvršiti storno iznosa marže i pripadajućeg PDV- a).

U postupku trajnog prestanka obrta (likvidacije) se kod zaliha trgovačke robe:

- u Knjigu primitaka i izdataka (KPI) unosi iznos prodajne cijene (u primitke u naravi) i PDV obračunan na nabavnu vrijednost zaliha, tj. u ovom primjeru je to prodajna cijena (bez PDV – a) u iznosu od 3.300,00 kn + PDV na nabavnu cijenu (2.755,00 kn x 25% PDV-a = 693,75 kn PDV-a) = primici u naravi 3.300,00 kn + PDV 693,75 kn = ukupno primitak 3.993,75 kn.

U Knjigu izdanih (izlaznih) računa (obrazac I-RA) unosi se nabavna cijena u iznosu od 2.775,00 kn x 25% PDV-a = 693,75 kn = ukupno 3.468,75 kn.

Nadalje, iz obrasca tražbina i obveza (obrazac TO) vidljivo je da Ivić nije podmirio obveze dobavljačima u ukupnom iznosu od 2.733,58 kn, dok nenaplaćena potraživanja od kupaca iznose 63.507,30 kn.

Obrtnik Ivić će u postupku likvidacije obrta izvršiti slijedeća knjiženja u poslovnim knjigama:

1) OBRAČUN AMORTIZACIJE DUGOTRAJNE IMOVINE SA 31.03.2019. GODINE

POPIS DUGOTRAJNE IMOVINE za 2019. godinu

R. br.	Naziv stvari / prava	Isprava broj / nadnevak	Nabavna Vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Vijek trajanja	Stopa otpisa	Svota otpisa	Knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju godine
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Uredski ormar	Zapisnik o unošenju osobne imovine u obrt 01.01.2013.	5.000,00	0,00	4	25%	0,00	0,00
2.	Radni stol	Zapisnik o unošenju osobne imovine u obrt 01.01.2013.	4.000,00	0,00	4	25%	0,00	0,00
3.	Automobil FIAT PUNTO	Ugovor o kupoprodaji od 15.12.2017.	30.000,00	24.000,00	5	4,999999%*	1.500,00	22.500,00
4.	Tiskarski stroj	Ugovor o kupoprodaji od 20.12.2017.	40.000,00	30.000,00	4	6,249999%**	2.500,00	27.500,00
5.	Kompjuter	„ABC“ d.o.o. m 234 od 15.06.2018.	5.455,00	4.091,25	2	12,499999%***	681,87	3.409,38
6.	Fotokopirni uređaj	„ABC“ d.o.o. m 235 od 15.06.2018.	4.170,00	3.127,50	2	12,499999%***	521,25	2.606,25
	Ukupno		88.625,00	61.218,75	-	-	5.203,12	56.015,63

*Amortizacijska stopa za cijelu godinu iznosi 20%, što mjesečno iznosi 1,66666% odnosno za 3 mjeseca (siječanj - ožujak – mjesec u kojem je izvršena likvidacija obrta) iznosi 4,999999% (1,66666 x 3). Svota otpisa (amortizacije) iznosi 1.500,00 kn (30.000,00 x 4,999999%).

**Amortizacijska stopa za cijelu godinu iznosi 25%, što mjesečno iznosi 2,08333% odnosno za 3 mjeseca (siječanj - ožujak – mjesec u kojem je izvršena likvidacija obrta) iznosi 6,249999% (2,08333 x 3). Svota otpisa (amortizacije) iznosi 2.500,00 kn (40.000,00 x 6,249999%).

***Amortizacijska stopa za cijelu godinu iznosi 50%, što mjesečno iznosi 4,16666% odnosno za 3 mjeseca (siječanj - ožujak – mjesec u kojem je izvršena likvidacija obrta) iznosi 12,499999% (4,16666 x 3). Svota otpisa (amortizacije) za kompjuter iznosi 681,87 kn (5.455,00 x 12,499999%), te za fotokopirni uređaj 521,25 kn (4.170,00 x 33,333328%).

Svota amortizacije za razdoblje od 01.01. do 31.03.2016. iznosi 5.203,12 kn (1.500,00 + 2.500,00 + 681,87 + 521,25), što će Ivić putem temeljnice evidentirati u izdatke u naravi u Knjizi primitaka i izdataka. Međutim, kako je 30% amortizacije osobnog automobila porezno

nepriznati rashod (čl. 22. st. 1. t. 5. ZakDOH), to će se navedeni iznos umanjiti za 450,00 kn (1.500,00 kn x 30% = 450,00), te će porezno priznati izdaci amortizacije iznositi **4.753,12 kn** (5.203,12 kn – 450,00 kn).

Ukupna neamortizirana vrijednost dugotrajne imovine (knjigovodstvena vrijednost stvari ili prava na kraju godine (kolona 9 obrasca DI) iznosi **56.015,63 kn** (22.500,00 + 27.500,00 + 3.409,38 + 2.606,25), što će Ivić putem temeljnice evidentirati u **izdatke** u naravi u Knjizi primitaka i izdataka.

OBRAZAC KPI

KNJIGA PRIMITAKA I IZDATAKA

II. PODACI O PRIMICIMA I IZDACIMA														
R. br.	Nadnevak primitka/izdatka	Broj temeljnice	Opis isprava	Primici			PDV u primicima	Ukupni primici	Izdaci			PDV u izdacima	Izdaci iz čl. 33. st. 1. t.1. i 5.	Ukupno dopušteni izdaci
				U gotovini	Na žiro-račun	U naravi			U gotovini	Putem žiro-računa	U naravi			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
...														
222.	31.03.2019.	T-101	Obračun amortizacije kod likvidacije obrta								5.203,12		450,00	4.753,12
223.	31.03.2019.	T-102	Neamortizirana vrijednost dugotrajne imovine kod likvidacije obrta								56.015,63			56.015,63
...														

Nakon opisanih knjiženja u poslovnim knjigama, obrtnik će podnijeti prijavu poreza na dohodak (obrazac DOH) za 2019. godinu sa zadnjim danom veljače 2019. godine (tj. najkasnije 28.02.2019.).

2. IZUZIMANJE IMOVINE I DOBARA IZ OBRTA

Kod izuzimanja imovine i dobara (bilo zaliha robe, repromaterijala i dr.) iz obrta (koja ostaju u privatnom vlasništvu dotadašnjem obrtniku) se vrijednost **izuzetih dobara** utvrđuje prema **tržišnoj vrijednosti** (vrijednost koja se u trenutku izuzimanja može postići na tržištu, prema čl. 38. st. 1. PravDOH). Tržišna vrijednost **osobne imovine** unijete u obrt (Popis DI) obrtnika Ivića, za koju **nije iskorišteno** pravo na pretporez (niti povlaštena stopa odnosno neobračunavanje poreza na promet proizvoda i usluga, prije primjene propisa o PDV-u) u trenutku likvidacije iznosi:

- radni stol 1.500,00 kn i
- ormar 2.200,00 kn.

Kompjuter i pisac su nabavljeni (u poduzetničke svrhe, tj. „preko obrta“) tijekom 2015. godine, kada je i **iskorišteno** pravo na odbitak pretporeza, a čija tržišna vrijednost u trenutku likvidacije iznosi:

- kompjuter 3.800,00 kn (bez PDV-a),
- pisac 2.900,00 kn (bez PDV-a).

Automobil je nabavljen 2013. godine kupnjom od građanina (kupoprodajni ugovor) i nije korišteno pravo na pretporez, a čija tržišna vrijednost (koja bi se u trenutku izuzimanja mogla dobiti za automobil, da se isti prodaje, op.a.) iznosi 25.000,00 kn.

Prodajna vrijednost neprodanih **zaliha** robe (tržišna vrijednost, čl. 28. st. 1. PravDOH) iznosi 3.300,00 kn (bez PDV-a), dok njihova nabavna vrijednost (bez marže i PDV –a) iznosi 2.755,00 kn.

A) OBRAČUN POREZA NA DODANU VRIJEDNOST KOD IZUZIMANJA

Kako ormar i radni stol **čine osobnu imovinu** obrtnika koju je unio u obrt, za koju nije korišten odbitak pretporeza (a koji ostaju u privatnom vlasništvu dotadašnjeg obrtnika) – na iste **nema obveze** obračunavanja poreza na dodanu vrijednost (čl. 7. st.6. PravPDV), kao niti za osobni **automobil** (za koje se prema čl. 61. st.1. ZakPDV, ne može odbiti pretporez kod nabave).

Na tržišnu vrijednost imovine (za koju je kod nabave **iskorišteno pravo na pretporez**) obrtnik Ivić će obračunati PDV. Kod neprodanih zaliha obračunati će se PDV na njihovu nabavnu vrijednost (bez marže i PDV-a).

Obrtnik Ivić će u **knjizi izlaznih (izdanih) računa** (knjizi I-RA) **iskazati izuzimanje** (s porezom na dodanu vrijednost) u ukupnom iznosu od 11.818,75 kn, obračunano na slijedeći način:

tržišna vrijednost kompjutera	3.800,00 kn +
tržišna vrijednost fotokopirnog uređaja	2.900,00 kn +
<u>tržišna (nabavna) vrijednost neprodanih zaliha</u>	<u>2.755,00 kn</u>
Ukupno (bez PDV-a)	9.455,00 kn
Porez na dodanu vrijednost na izuzeta dobra iznosi 2.363,75 kn	
(9.455,00 x 25%)	
Sveukupno izuzimanje (s PDV-om)	= 9.455,00 + 2.363,75 = 11.818,75 kn

Evidentiranje izuzimanja u Knjizi izlaznih računa:

Obrazac I-RA

KNJIGA IZDANIH (IZLAZNIH) RAČUNA

Red. broj	RAČUN		KUPAC (primatelj dobra ili usluga)		IZNOS (s PDV-om)	Ne podliježe oporezivanju i oslobođeno PDV-a										Oporezivo					
	Broj	Datum	Naziv – ime i prezime i sjedište/prehvalište ili uobičajeno boravište	(PDV ID br. / OIB)		Tuzemni prijenos porvezne obveze	Isporuke dobara obavljene u drugim državama članicama	Isporuke dobara unutar EU	Obavljene usluge unutar EU	Obavljene usluge osobama bez sjedišta u RH	Sastavljanje i postavljanje dobara u drugoj državi članici	Isporuke NPS u EU	U tuzemstvu	Izvozne isporuke	Ostala oslobođenja	5%		13%		25%	
																Osnovica	Porez	Osnovica	Porez	Osnovica	Porez
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
...	...	...	...	...	...																
355.	T-55	31.03.2019.	Obračun izuzimanja kod likvidacije obrta		11.818,75															9.455,00	2.363,75
Ukupno:																					

B) ISKAZIVANJE PRIMITAKA OD IZUZIMANJA U KNJIZI PRIMITAKA I IZDATAKA

U knjizi primitaka i izdataka obrtnik će u primitke u naravi evidentirati primitak u iznosu usporedive tržišne cijene, tj. **prodajne cijene** (čl. 38. st.1. PravDOH) imovine i zaliha koju izuzima.

Ukupna tržišna vrijednost izuzetih dobara (bez PDV-a) iznosi 35.400,00 kn (1.500,00 kn radni stol + 2.200,00 kn ormar + 3.800,00 kn kompjuter + 2.900,00 kn fotokopirni uređaj i 25.000,00 kn automobil), dok prodajna vrijednost izuzetih zaliha (bez PDV-a) iznosi 3.300,00 kn, te **primici u naravi iznose 38.700,00 kn** (35.400,00 tržišna vrijednost dobara + 3.300,00 prodajna (sa maržom) vrijednost zaliha).

Porez na dodanu vrijednost dobara koji je obračunan na tržišnu vrijednost imovine (za koju je korišten pretporez kod nabave, čl. 42. st. 3. PravPDV) iznosi:

$\begin{aligned} &\text{tržišna cijena kompjutera } 3.800,00 \text{ kn} + \\ &+ \text{tržišna cijena fotokopirnog uređaja } 2.900,00 \text{ kn} . \\ &\text{PDV iznosi } 6.700,00 \text{ kn} \times 25\% \text{ PDV-a} = 1.675,00 \text{ kn} \end{aligned}$

Zalihe se u Knjigu primitaka i izdataka unose po prodajnoj cijeni, međutim PDV se obračunava na nabavnu cijenu (bez ukalkulirane marže) i iznosi:

$\begin{aligned} &\text{Nabavna vrijednost zaliha } 2.775,00 \text{ kn} \times 25\% \text{ PDV-a} = \\ &693,75 \text{ kn} \\ &\text{PDV ukupno iznosi } (1.675,00 + 693,75) = \mathbf{2.368,75 \text{ kn}} \end{aligned}$

UKUPNI PRIMICI (primici u naravi + PDV) iznose **41.068,75 kn** (38.700,00 + 2.368,75)

OBRAZAC KPI

KNJIGA PRIMITAKA I IZDATAKA

II. PODACI O PRIMICIMA I IZDACIMA														
R. br.	Nadnevak primitka/izdatka	Broj temeljnica	Opis isprava	Primici			PDV u primicima	Ukupni primici	Izdaci			PDV u izdacima	Izdaci iz čl. 33. st. 1. t.1. i 5.	Ukupno dopušteni izdaci
				U gotovini	Na žiro-račun	U naravi			U gotovini	Putem žiro-računa	U naravi			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
...	...	...	...											
324.	31.03.2019.	T-103	Obračun izuzimanja kod likvidacije obrta			38.700,00	2.363,75	41.068,75						
...	...	...	...											

3) EVIDENTIRANJE NENAPLAĆENIH POTRAŽIVANJA OD KUPACA I NEPLAĆENIH OBEZA DOBAVLJAČIMA KOD LIKVIDACIJE OBRTA

Iz **obrasca** tražbina i obveza (TO) vidljive su:

- neplaćene obveze** dobavljačima u iznosu od 3.983,58 kn, temeljem slijedećih računa:
  - ulazni račun broj 407 primljenom od dobavljača „Miro“ d.o.o. od 12.06.2018. godine u ukupnom iznosu od 2.733,58 kn (2.186,86 kn + 546,72 kn PDV -a po stopi od 25%)
  - ulazni račun broj 122/2018 od 15.10.2018. primljenom od dobavljača „ABC“ d.o.o. u ukupnom iznosu od 1.250,00 kn (1.000,00 kn + 250,00 kn PDV -a), te
- nenaplaćena potraživanja** od kupaca iznose od 6.004,30 kn, prema računima kako slijedi:
  - izlazni račun broj 102/2018 izdan 15.06.2018. godine kupcu „Poduzetnik“ d.o.o. u iznosu od 3.507,30 kn (2.805,84 kn + 701,46 kn PDV -a po stopi od 25%),
  - izlazni račun broj 6/2018 izdan 15.01.2018. godine kupcu „BCD“ d.o.o. u iznosu od 2.500,00 kn (2.000,00 kn + 500,00 kn PDV -a),
  - izlazni račun broj 15/2018 izdan 31.03.2018. godine kupcu „ABC“ d.o.o. u iznosu od 25.000,00 kn (20.000,00 kn + 5.000,00 kn PDV -a), te
  - izlazni račun broj 16/2018 izdan 31.03.2018. godine kupcu „ABC“ d.o.o. u iznosu od 35.000,00 kn (28.000,00 kn + 7.000,00 kn PDV -a),

Kod likvidacije obrta **prestaje se primjenjivati načelo blagajne** (kod kojeg se obveze evidentiraju kada su plaćene, a potraživanja kada su naplaćena), te se sve neplaćeno i nenaplaćeno **evidentira posljednjeg dana poslovanja** (prije likvidacije).

A) EVIDENTIRANJE POREZA NA DODANU VRIJEDNOST KOD NEPLAĆENIH OBEZA I POTRAŽIVANJA

Neplaćene **obveze** dobavljačima evidentirati će se u **Knjizi primljenih (ulaznih) računa**

Obrazac U-RA

KNJIGA PRIMLJENIH (ULAZNIH) RAČUNA

R. br.	RAČUN		DOBAVLJAČ (ISPORUČITELJ DOBARA ILI USLUGA)						Ukupni iznos računa s PDV-om	Ukupno	Pretporez					
	Broj	Datum	Naziv – ime i prezime i sjedište/ prebivalište ili uobičajeno boravište	(PDV id br. / OIB)	Porezna osnovica			Može se odbiti			Ne može se odbiti	Može se odbiti	Ne može se odbiti	Može se odbiti	Ne može se odbiti	
					5%	13%	25%									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (11+12+13+14+15+16)	11	12	13	14	15	16	
125.	407	31.03.2019.	„MIRO“ d.o.o., Zagreb (likvidacija obrta)	17263540978			2.186,86	2.733,58	546,72					546,72		
126.	122/2018	31.03.2019.	„ABC“ d.o.o., Zagreb (likvidacija obrta)	12344567098			1.000,00	1.250,00	250,00					250,00		

Nenaplaćena **potraživanja** od kupaca evidentirati će se u **Knjizi izdanih (izlaznih) računa**

Obrazac I-RA

KNJIGA IZDANIH (IZLAZNIH) RAČUNA

Red. broj	RAČUN		KUPAC (primatelj dobra ili usluga)		IZNOS (s PDV-om)	Ne podliježe oporezivanju i oslobođeno PDV-a										Oporezivo					
	Broj	Datum	Naziv – ime i prezime i sjedište/ prebivalište ili uobičajeno boravište	(PDV ID br. / OIB)		Tuzemni prijenos porezne obveze	Isporučke dobara obavljene u drugim državama članicama	Isporučke dobara unutar EU	Obavljene usluge unutar EU	Obavljene usluge osobama bez sjedišta u RH	Sastavljanje i postavljanje dobara u drugoj državi članici	Isporučke NPS u EU	U tuzemstvu	Izvozne isporuke	Ostala oslobođenja	5%		13%		25%	
																Osnovica	Porez	Osnovica	Porez	Osnovica	Porez
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
...	...	...	...	...	...																
53.	102/2018	31.03.2019.	„Poduzetnik“ d.o.o., Zareb		3.507,30															2.805,84	701,45
54.	6/2018	31.03.2019.	„BCD“ d.o.o., Zagreb		2.500,00															2.000,00	500,00
55.	15/2018	31.03.2019.	„ABC“ d.o.o., Zagreb		25.000,00															20.000,00	5.000,00
56.	16/2018	31.03.2019.	„ABC“ d.o.o., Zagreb		35.000,00															28.000,00	7.000,00
Ukupno:																					

B) EVIDENTIRANJE NEPLAĆENIH OBVEZA I POTRAŽIVANJA U KNJIZI PRIMITAKA I IZDATAKA

Neplaćene **obveze** dobavljačima i nenaplaćena **potraživanja** od kupaca evidentirati će se u **Knjizi primitaka i izdataka** kao:

- primici u naravi (neplaćena potraživanja), te
- izdaci u naravi (neplaćene obveze), na slijedeći način:

OBRAZAC KPI

KNJIGA PRIMITAKA I IZDATAKA

II. PODACI O PRIMICIMA I IZDACIMA														
R. br.	Nadnevak primitka/izdatka	Broj temeljnice	Opis isprava	Primici			PDV u primicima	Ukupni primici	Izdaci			PDV u izdacima	Izdaci iz čl. 33. st. 1. t.1. i 5.	Ukupno dopušteni izdaci
				U gotovini	Na žiro-račun	U naravi			U gotovini	Putem žiro-računa	U naravi			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
326.	31.03.2019.	T-107	„Poduzetnik“ d.o.o., m 102/2018 – likvidacija obrta			3.507,30	701,46	2.805,84						
327.	31.03.2019.	T-108	„ABC“ d.o.o., m 122/2018. - likvidacija obrta			1.250,00	250,00	1.000,00						
328.	31.03.2019.	T-109	„ABC“ d.o.o., m 15/2018 - likvidacija obrta			20.000,00	5.000,00	25.000,00						
329.	31.03.2019.	T-110	„ABC“ d.o.o., m 16/2018 - likvidacija obrta			28.000,00	7.000,00	35.000,00						
328.	31.03.2019.	T-1112	„Miro“ d.o.o., m 407 – likvidacija obrta								2.733,58	546,72		2.186,86
329.	31.03.2019.	T-11	„BCD“ d.o.o., m 6“2018 – likvidacija obrta								2.460,00	460,00		2.000,00

3) PREDAJA PRIJAVE POREZA NA DOHODAK I POREZA NA DODANU VRIJEDNOST NAKON LIKVIDACIJE

Nakon opisanih knjiženja u poslovnim knjigama, obrtnik će podnijeti prijavu poreza na dohodak (obrazac DOH) za 2016. godinu sa zadnjim danom veljače 2020. godine (tj. najkasnije 28.02.2020.).

Prijavu poreza na dodanu vrijednost obrtnik će predati do 20. travnja 2019. (redovni obrazac za ožujak 2019. tj. posljednji mjesec poslovanja u kojem će biti iskazana obveza PDV –a i prava na pretporez prema redovnim knjiženjima za ožujak i likvidacijskim knjiženjima, uključivo i eventualne manjkove nastale kod inventure).

Primjer 3. - Evidentiranje primitaka od prodaje kod likvidacije obrta kada se sredstva/imovina prodaje ispod tržišne vrijednosti

Pretpostavimo da je primjer isti kao i prethodni samo što je obrtnik prodao robu i imovinu ispod tržišne vrijednosti, tj. prodao je:

- zalihi robe za 10.000,00 kn (8.000,00 kn + 2.000,00 kn PDV -a) poduzeću „ABC“ d.o.o. (za što 31.03.2019. godine izdao račun broj 105/2018), a čija tržišna vrijednost iznosi 25.000,00 kn (20.000,00 kn + 5.000,00 kn PDV -a),te
- tiskarski stroj, koji je evidentiran u Popisu dugotrajne imovine, za koji nije korišten odbitak pretporeza (jer je kupljen temeljem kupoprodajnog ugovora od građanina) za 30.000,00 kn (24.000,00 kn + 6.000,00 kn PDV -a) poduzeću „ABC“ d.o.o. (za što je 31.03.2019. izdao račun broj 106/2018), a čija tržišna vrijednost iznosi 35.000,00 kn (28.000,00 kn + 7.000,00 kn PDV -a)

Iako je stroj kupljen bez prava na korištenje pretporeza, kod prodaje se obračunava PDV, budući se radi o prometu (isporuci dobara uz naknadu) koji je oporeziv prema čl. 4. st.1. t.1. ZakPDV.

Iako je obrtnik izdao račune u iznosima koji su ispod tržišne vrijednosti (čime od kupaca, praktično i potražuje taj iznos), u Knjizi primitaka i izdataka, kao i u Knjizi izlaznih (izdanih) računa, treba iskazati primitke u naravi u visini tržišne vrijednosti imovine i robe koju je prodao (što je iskazano u prethodnom primjeru pod. Točkom 3. Evidentiranje nenaplaćenih potraživanja od kupaca i neplaćenih obveza dobavljačima kod likvidacije obrta).

Bilješke
